

מסכת מועד קטן דף ב.

משנה

לפי שהוא לו הפסד גדול אם אינה משקה אותה, ודבר של הפסד התירו חכמים לטרוח בו בחולו של מועד, ובלבד דלית ביה טירחה יתירה.	משקין בית השלחין בחול המועד ובשביעית, (זה שדה שהיא עומדת בהר וצריך להשקותה תמיד) (ושדה שהוא בעמק ואינו צריך להשקותה נקרא בית הבעל)
אבל אין משקין לא ממי הגשמים ולא ממי הקילון שמי קילון יש בה טירחה יתירה, וגזרה מי גשמים אטו מי קילון.	משקין בין ממעין שיצא בתחילה (דעכשיו מתחיל לנבוע שעדיין לא החזיקה דרכה) ובין ממעין שלא יצא בתחילה,
ואין עושין עוגיות לגפנים (שיש בו טירחה יתירה, וגם אין זה דבר האבד).	

עושין אמה בתחילה	בחול המועד	בשמיטה
ר' אלעזר בן עזריה	✗	✗
חכמים	✗ (טירחה יתירה) אבל מתקנין את המקולקות, אם נפל לתוכה עפר ואינה מקלחת.	✓

ומתקנין את קלקולי המים שברה"ר,	כגון אם נפלו אבנים מחומת הבור, ומעכב מרוצת המים,
וחוטטין אותן	לנקותן, אף שאין הקלקול מעכב מרוצת המים,
ומתקנין את הדרכים את הרחובות ואת מקואות המים,	
ועושין כל צרכי הרבים, (בגמ' מפרש מה באה לרבות בזה)	
ומציינין את הקברות,	
ויוצאין אף על הכלאים.	

מסכת מועד קטן דף ב.**גמרא**

קושית הגמ' - אמאי צריך לומר מעיין שלא יצא בתחילה, לימא שמשקין ממעיין שיצא בתחילה, שיש חשש דאתי

לאינפולי ואתי לידי טירחה יתירה, וק"ו שמשקין ממעיין שלא יצא בתחילה?

תירוץ הגמ' - אם לא נאמר אלא מעיין שיצא בתחילה, ה"א בזה משקין לבית השלחין ולא לבית הבעל, אבל מעיין

שלא יצא בתחילה, משקין בין לבית השלחין ובין לבית הבעל, קמ"ל שבשניהם אין משקין אלא לבית השלחין.

ה"א - הרווחה במקום שאין בו טירחה יתירה מותרת	בית השלחין (הפסד)	בית הבעל (הרווחה)
מי קילון (איכא טירחה יתירה)	✗	✗
מעיין שיצא בתחילה (חשש דאתי לידי טירחה יתירה)	✓	✗
מעיין שלא יצא בתחילה (ליכא טירחא יתירה)	✓	✓

קמ"ל דוקא במקום הפסד מותרת אבל להרווחה אסורה	בית השלחין (הפסד)	בית הבעל (הרווחה)
מי קילון (איכא טירחה יתירה)	✗	✗
מעיין שיצא בתחילה (חשש דאתי לידי טירחה יתירה)	✓	✗
מעיין שלא יצא בתחילה (ליכא טירחא יתירה)	✓	✗

מסכת מועד קטן דף ב

קושית הגמ' - מאן תנא שהרווחה אסורה, ופסידא מותרת דוקא במקום דלית ביה טירחה יתירה?

1. **רב הונא - ר' אליעזר בן יעקב** היא, דתנן ר' אליעזר בן יעקב אומר מושכין את האילן מאילן לאילן (אילן כבית השלחין דמי), ובלבד שלא ישקה את כל השדה כולה (בית הבעל).

קושית הגמ' - אה"נ ראינן מזה שהרווחה אסורה, אבל מנלן דסבר שפסידה אסורה אם יש בו טירחה יתירה?

2. **רב פפא - ר' יהודה** היא, דתניא.....

משקין.....	משנה	רבי מאיר	רבי יהודה	ראב"ע
בית השלחין - ממעיין שיצא בתחילה שיש חשש דאתי לידי טירחה יתירה	✓	✓	✓	✗
בית השלחין - ממעיין שלא יצא בתחילה שאין חשש שאתי לידי טירחה יתירה	✓	✓	✓	✓
בית השלחין - במקום שיש טירחא יתירה כגון מי קילון	✗	✗	✗	✗
בית הבעל - ממעיין שיצא בתחילה שיש חשש דאתי לידי טירחה יתירה	✗	✓	✗	✗
בית הבעל - ממעיין שלא יצא בתחילה שאין חשש שאתי לידי טירחה יתירה	✗	✓	✗ ***	✗

***ע"כ ר' יהודה סבר שאין משקין בית הבעל אפילו ממעיין שלא יצא בתחילה, כדי שמשנתינו יהא כחד תנא, והא

דקתני מעיין שיצא בתחילה, להודיעך כחו דר' מאיר, דאפילו מעיין היוצא בתחילה, משקין ממנו אפילו שדה בעל.

מסכת מועד קטן דף ב:

המנכש, והמשקה מים בזרעים, שזורק מים בעיקרי העשבים, משום מאי מתרינן ביה?

רבה - חורש, שמרכך את השדה.

רב יוסף - זורע, שמצמח פירא.

קושית רב כהנא - אמאי אינו מחייב אלא מושם חדא, ליחייב משום שתיהם, דהא עשה שתיהם? וליכא למימר דלא מחייב אלא חדא, דהאמר רב כהנא, זומר וצריך לעצים, חייב שתים, אחת משום נוטע ואחת משום קוצר. ונשאר הגמ' בקשיא.

איתיביה רב יוסף לרבה, המנכש והמחפה (שמכסה את הזרעים בעפר) לכלאים, לוקה, רבי עקיבא אומר, אף המקיים.

בשלמא לרב יוסף דאמר מנכש משום זורע, יש איסור זריעה בכלאים,

אלא **לרבה** דאמר מנכש משום חורש, אין איסור חורש בכלאים (דבשעת חרישה ליכא כלאים כלל)?

תירוץ של רבה - בכלאים האיסור של מנכש אינו משום חורש אלא משום מקיים, וכולה ר"ע היא, והכי קאמר, מה טעם המנכש והמחפה בכלאים לוקה, משום מקיים, שר"ע אומר אף המקיים.

מאי טעמא דרבי עקיבא?

"לא תרביע כלאים שדך לא תזרע כלאים", שמלבד האיסור זריעת כלאים, דרשינן "כלאים שדך לא", שלא יהא כלאים מכל מקום, שחייב אתה לבטלו.

תנן במשנה שלנו משקין בית השלחין במועד ובשביעית.

קושית הגמ' - בשלמא בחול המועד, משום הפסד ואינו טירחה יתירה, מותרת,

אלא **שביעית**, בין למ"ד שמשקה זרעים משום זורע, ובין למ"ד משום חורש, שניהם אסורים בשביעית?

1. **אביי -** מיירי בשביעית בזמן הזה, ורבי היא שאיסור שמיטה אינה אלא מדרבנן בזמן הזה, ובמקום הפסד מתיר הרבנן. (דאמר רבי "זה דבר השמיטה שמוט...") בשתי שמיטות הפסוק מדבר, אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים, בזמן שאתה משמט קרקע..., מכלל דאיכא זמן דלא משמט קרקע, דהיינו בזמן הזה.)

2. **רבא -** אפילו תימא רבנן ששמיטה בזמן הזה דאורייתא, ובכלאים לא אסרה תורה אלא האבות מלאכות בלבד, וכיון דמשקה בית הזרעים הוי תודלה, אינה אסורה בכלאים.